

doi.org/10.34765/sp.0121.a05

POLITYKA PIENIĘŻNA I DZIAŁANIA ANTYKRYZYSOWE SYSTEMU REZERWY FEDERALNEJ W CZASIE KRYZYSU W LATACH 2007–2008

Streszczenie: Kryzys ekonomiczno-finansowy lat 2007–2008 rozpoczął się od amerykańskiego sektora kredytów hipotecznych, który wykazywał dużą wrażliwość na zmiany stóp procentowych. Zmiany w regułach prowadzenia polityki monetarnej należy szukać jednak już w 2001 r. Wtedy to gospodarka amerykańska pogrążyła się w recesji spowodowanej pęknięciem tzw. banki internetowej (*dot-com bubble*) oraz atakami terrorystycznymi na World Trade Center. Od tych wydarzeń System Rezerwy Federalnej zaczął prowadzić szczególnie aktywną politykę pieniężną, która bez wątpienia przyczyniła się do boomu na rynku budownictwa mieszkaniowego. Celem tych działań było oczywiście doprowadzenie do ożywienia gospodarczego, głównie poprzez wzrost wydatków o charakterze konsumpcyjnym w budownictwie. Niskie stopy procentowe w znaczący sposób przyczyniły się do obniżenia kosztów kredytu, co bez wątpienia stanowiło zachętę do zadłużania się na szeroką skalę. Konsumpcja prywatna finansowana w dużym stopniu poprzez wzrost zadłużenia była jednym z głównych czynników napędzających import, a w rezultacie przyczyniła się również do powiększenia się amerykańskiego deficytu bilansu obrotów bieżących. Trzeba także zwrócić uwagę, że oprócz bardzo niskich nominalnych stóp procentowych, stopy realne zaczęły przyjmować wartości ujemne. Realna stopa procentowa funduszy federalnych była ujemna przez 31 miesięcy poczynając od października 2002 r. do kwietnia 2005 r. Podmioty gospodarcze mogły odczytywać, iż polityka FED oznacza trwałą poprawę warunków gospodarowania i niepowtarzalną szansę na rozwój ich działalności. Miało to wszystko przełożenie na rynek kredytów hipotecznych, który był i jest bardzo wrażliwy na zmiany stóp procentowych. Równolegle

rozpoczął się szybki rozwój nowoczesnych instrumentów finansowych, które umożliwiły sekurytyzację należności z tytułu kredytów na inne instrumenty finansowe o bardzo skomplikowanej strukturze. Praktycznie uniemożliwiały one niedoświadczonym inwestorom prawidłową ocenę ryzyka związanego z ich zakupem.

Słowa kluczowe: System Rezerwy Federalnej, polityka pieniężna, kryzys ekonomiczno-finansowy 2007/2008, sektor kredytów hipotecznych, rynek nieruchomości, dodatnie i ujemne stopy procentowe, zadłużenie gospodarstw domowych, spekulacja finansowa, Wielki Kryzys.

Kody JEL: E62